

Gk2017:227:1,3; kidsopwekking 185; Ps.102:1,3; Genesis 32:22-33; Opw.642; Ps.134:3; Opw.710

Eindelijk écht gezegend!

1. Kijk eens terug op je korte of al veel langere leven. Hoe heb je geleefd? Welke gevolgen hebben goede en verkeerde keuzes gehad? Jakob weet hierover mee te praten.
2. Als je broer er met 400 man aankomt is dat vast niet om gezellig te huggen. Je gaat daarom middenin de nacht alvast de rivier over. Anders ben je overdag veel te kwetsbaar. Uiteindelijk gaat hij zelf alleen terug. Om te bidden? Dan gebeurt er iets heel mystieks. Een gevecht met 'iemand'. Volgens Hosea een engel. Misschien Jezus in het O.T. als 'de Engel des HEREN', net als bij opa Abraham. Jakob is heel sterk en mag blijkbaar knokken. Dan moet hij zijn naam noemen en nú zegt hij niet Ezau, maar Jakob. Precies, de bedrieger! Hij wint door/met zijn nieuwe naam Israël: God strijdt. Als God je een andere naam geeft verwijst dat naar karakter of roeping.
3. Jakob krijgt de naam van de ander niet te horen. God zien en God vangen in een naam kan niet! Maar Jakob/Israël wordt nu écht gezegend. Zegenen betekent 'goede woorden uitspreken over iemand'. Regelmatig gecombineerd met het opleggen van handen. En waar wij het goede toewensen geeft God het echt! Een gestolen zegen om als eerstgeborene iets te mogen betekenen voor anderen werkte niet. Hij noemt de plaats Pniël: aangezicht van God. Oog in oog met God en niet gestorven maar gezegend! Is wel eens aan jou gevraagd: heb jij je Pniël al gehad? Israël/Jakob gaat naar de overkant, de zon komt op (vgl.Gen.28:11)! Rustig en mank wil hij Ezau alles wat hij 'gestolen' heeft teruggeven. Zwakheid wordt kracht, als bij Paulus.
4. Juda ging hier ook door de Jabbok. Eeuwen later krijgt uit zijn nageslacht God wel een naam: Jezus! Jezus' Pniël kwam op Golgotha: de zon ging onder. Hij verloor om daarna te winnen en de Zegen waar te kunnen maken. Als je verkeerde keuzes hebt gemaakt.... Als alles weg valt... pak dan niet de hiel van Ezau, bedrieg je vader niet, steel geen zegen maar klamp je vast aan Gods Zegen. Dan win je want God strijdt en dan heb je alles!

Gesprekspunt, kindfragment, citaten, bijbelrooster

1. Jakob, een mens zoals wij. Een doe-het-zelver. Onrustig tot hij, gedwongen door de omstandigheden leert vertrouwen alleen op God. Waar linkt zijn leven aan het jouwe?
2. ☺☺☺☺ voor de kinderen: b . n jij st . rk? Of n . . t zo? J . k . b was vr . . g . r héél st . rk m . . r in d . t verh . . l r . . kt hij inv . l . de. D . t is h . . l erg m . . r v . . r Jakob is het b . t . r. Vr . . g thuis m . . r hoe d . t z . t, ok? G s!
3. 'Dat is ook de weg die de mystiek wijst: durf te geloven dat God in je leven aanwezig is. Niemand is zo verborgen als God, maar als we het wagen te vertrouwen dat Hij mét ons is, dan 'struikelen' we als het ware over Hem. Dan kunnen we juist de kleinere en grotere obstakels in ons leven zien als de signalen die ons wat te zeggen hebben'
4. 'Jakob blijft alleen achter. Zo is het weer net als in Betel. Niemand kan hem helpen en Jakob kan niemand manipuleren. Jakob is alleen en moet de volle verantwoordelijkheid dragen. Er loopt een grens tussen hem en de rest, wat gesymboliseerd wordt door het riviertje. Zo loopt er een grens, die door Gods genade voor Jakob straks een overgang naar het nieuwe wordt'
5. **Bijbelrooster: zondag** Hosea 12 (3-5); **maandag** Ex.33 (18-23); **dinsdag** Joh.14 (7-8); **woensdag** Luc.23:33-49 (44-45); **donderdag** Gen.27:30-45 (35-36); **vrijdag** Ex.3 (vgl. de mysterieuze naam uit vs.14 met Rechters 13:17-18); **zaterdag** Gen.22 (11-12 Jezus in O.T.?). **Liefhebbers:** Gk163 zingen/lezen (ik bouw op U); Zoek naar teksten/momenten waar mensen en/of volk water oversteken: vaak ontstaat innerlijke groei en ommekeer; 2Kor.12:1-13 (bij 9-10 dezelfde zwakheid als bij Jakob na Jabbok)

Ds.G.J.Klapwijk, Zwolle-Berkum, 14 november '21

Gk2017:227:1,3; kidsopwekking 185; Ps.102:1,3; Genesis 32:22-33; Opw.642; Ps.134:3; Opw.710

Eindelijk écht gezegend!

Blok 1. Spijt. Wie kent het niet? Had ik maar.... Was ik maar.
Soms nog niet zo lang geleden. Misschien wel gisteren of vandaag.
Soms tientallen jaren geleden. En wat kunnen de gevolgen groot zijn!
Het kan zelfs zijn dat het heel je levensloop beïnvloedt heeft.
De opleiding die je koos.
De vriendengroep waar je in terecht kwam.
De manier waarmee je hebt aangeleerd om met geld om te gaan.
Wat je van je opvoeding hebt meegenomen. Of waar je afstand van nam.
Hoe je probeerde je doelen te bereiken.
Was het zuiver hoe je dat deed, of soms ook niet?
Jakob weet erover mee te praten.
Ik vermoed dat hij heel goed weet waar je het over hebt als je aan hem vraagt: en Jakob: heb jij nog ergens spijt van?
Hier in Genesis 32 is zijn antwoord vast en zeker: nou en of. Hoe heb ik het toch op die manier kunnen en willen aanpakken. Mijn hele leven is daardoor overhoop gegoooid.
Ik ben benieuwd hoeveel hij verteld heeft aan zijn gezin over het 'nest' waar hij uitkwam.
We lezen er niet over. Ja, wat moest hij ook...
Zeg pap, vertel eens wat over vroeger. Is het echt waar dat je er eentje van een tweeling bent? En Jakob moest zich er maar wat mee redden...

En voor hem en voor ons is altijd waar: het verleden kun je niet veranderen.
Wat je niet kunt veranderen, daar moet je geen energie insteken.
Maar hoe ga je nu om met de situatie van dit moment. Wat kun je nú herstellen of veranderen? Wat wil je vooral heel graag houden zoals je het nu aan het doen bent.

Blok 2. Jakob had gehoord dat zijn broer Ezau, die 20 jaar geleden overwoog om zijn broer Jakob te vermoorden, eraan kwam met 400 man.
Met die houding van Ezau in je achterhoofd krijg je hier nu niet het beeld dat Ezau gekomen is om zijn broer eens lekker te omhelzen.
Alle seinen staan op rood bij Jakob.
En daarom maakt hij middenin de nacht zijn gezin wakker.
Niet echt gezellig voor een dropping met de jeugdvereniging.
Man en vader was onrustig en het moest allemaal snel.
Middenin de nacht de Jabbok oversteken, een zijrivier van de Jordaan.
Snel, opschieten, doorlopen door het koude water...
Want als zijn broer kwaad in de zin heeft ben je natuurlijk helemaal machteloos als je door zo'n rivier moet waden. Met bij wijze van de spullen op de dieren en boven je hoofd.

En als dat allemaal achter de rug is, gaat hij zelf terug.
We lezen dan over een van de meer bijzondere verhalen uit het O.T.
Een mysterieus, ja, zelfs wel mystiek gebeuren.
Waarom gaat hij terug? Om te mediteren? Om te bidden? Om
En dan gebeurt het. Middenin het donker een gevecht.
De Bijbelschrijver blijft het houden op een 'iemand'.
Wie zou het zijn? Zou Jakob gedacht hebben aan Ezau?
In het Bijbelboek Hosea lezen we dat het een engel is geweest.
Ik denk dan zelf aan dé Engel van de HERE.
En dat zou dan weer de Here Jezus kunnen zijn, zoals Hij zich soms laat zien in het O.T.

Net als bij opa Abraham (Gen.22).

Als Abraham zijn mes opneemt om zijn zoon Izak te offeren aan God zegt de Engel van de HEER: doe de jongen niets aan. Nu weet Ik dat je ontzag voor God hebt.

Je hebt mij je zoon, je enige, niet willen onthouden.

Hoe dan ook: het blijft bijzonder.

Knokken met God. Misschien doen wij het wel eens in onze gedachten, met onze woorden. Schreeuwen we naar God als we het oneens zijn met Hem.

Als we lijden aan het leven en er niets (meer) van begrijpen.

Maar echt vechten, echt worstelen.....??

Blijkbaar mocht Jakob vechten en worstelen en waarschijnlijk was hij een sterke man.

Zo begon zijn start richting zijn familie: hij haalde wel even in zijn eentje de zware steen van de waterput zodat Rachel haar vee water kon geven (Genesis 29).

Iets waarvan je uit het verband kunt opmaken dat ze dat toch meestal wel met een paar man tegelijk deden..

De 'iemand' lijkt het niet te kunnen winnen, of wil niet winnen, of wil Jakob laten winnen – hoe bijzonder – en wil weggaan.

Tenslotte werd het weer lichter en zou Jakob kunnen zien wie hij was.

Jakob had ondertussen een flinke tik op zijn heup gekregen van de Engel en die heup was ontwricht geraakt.

En zoveel begrijpt Jakob er wel van dat hij vraagt om een zegen.

Ik laat u pas los als u mij zegent...

Als reactie vraagt de Engel naar zijn naam.

What's in a name?

Toen die vraag lang geleden aan hem gesteld werd zei hij 'ik ben Ezau'.

Maar nu niet meer. Ja, ik ben Jakob. De bedrieger, de hielienlichter.

Een geloofsbelijdenis. Een schuldbelijdenis. DIT BEN IK....

En dan klinkt hier voor het eerst in de Bijbel de naam Israël.

Voortaan zul je Israël heten. Die naam betekent 'God strijdt'.

Als God je een andere naam geeft is dat niet zomaar iets.

Als Abram Abraham wordt en Sarai Sara dan ontstaat er iets nieuws.

Het markeert een fase. Het appelleert aan een nieuwe roeping.

Wat Jakob betreft: God strijdt met hem en ook wel wat tegen hem maar zo wordt hij overwinnaar.

Het doet denken aan de twee legers engelen uit het begin van hs.32.

De engelen waren daar geen boodschappers maar vormden een leger.

Zo heeft Jakob dat ervaren. God strijdt mee, bijv. via zijn engelen.

Blok 3. Jakob meent te weten met wie hij vecht maar is er ook niet helemaal zeker van.

Wat is dan uw naam?

God vragen naar zijn Naam. Dat is wat.

Dan kun je Hem duiden, Hem begrijpen.

En dat kan niet bij God. Hij is te groot om Hem te vangen in een begrip, in een Naam.

Net als toen Mozes ernaar vroeg: maar wie moet ik dan zeggen dat mij gestuurd heeft?

Wie bent U dan? Zeg maar: Ik ben die Ik zal zijn....

Moeilijke naam. En zeker niet eentje waardoor je God in je broekzak hebt.

Kortom: Jakob krijgt geen naam te horen.

En dan staat de kern van het verhaal zomaar – bijna terloops – in die 6 woordjes aan het eind van vs.30: toen zegende die ander hem daar...

Zegenen.. Dat is iemand goede woorden toewensen. Regelmatig gecombineerd met het opleggen van de handen. Als symbolische handeling. Waarbij je de inhoud van de woorden op de ander legt.

Wij kunnen elkaar het goede toewensen en toebidden en doen het straks met ons 'amenlied'.

En het ook heel erg menen. Maar meestal hebben wij niet de middelen om het waar te maken. Ik wens je beterschap! Ik hoop dat het betere tijden voor je gaan worden.

De intentie is mooi. Betrokkenheid is een groot goed in deze wereld.

Maar je voelt zelf vaak ook wel aan: ze gunnen mij het beste maar kunnen dat niet regelen voor mij.

Bij God is het anders. Ik ga jou zegenen. Zoals God al eerder beloofd had aan Abraham, en toen aan Izak en nu aan Jakob/Israël.

Dat gebeurde al via het bedrog van zijn vader Izak, die hem zegende.

Maar de zegen van het eerstgeboorterecht werkt niet als je die steelt.

Dat recht ontving je om juist zo als eerstgeborene, als oudste goed te kunnen zorgen voor je omgeving.

Als jij je omgeving bedriegt is de Zegen eigenlijk al verkwanselt en verliest het zijn kracht.

Maar nu, na alle eerlijkheid - IK BEN JAKOB - ontvangt Jakob de Zegen!

En dan noemt Jakob die plaats Pniël: aangezicht van God.

Ik heb God gezien/meegemaakt en ik leef nog. Wat een wonder.

Sterker nog: ik ben gezegend....

Jakob geeft een paar keer namen aan plaatsen waar hij bijzondere dingen meemaakt.

Drie keer. Bij Betel, bij Machanaïm en hier Pniël.

In bevindelijke kring wil wel eens de vraag gesteld worden of je je Pniël al hebt gehad.

Een soort diepe worsteling met God.

Een CGK-collega uit Doesburg vroeg me er eens naar.

In Veenendaal staan 2 CGK-en: de Betel- en de Pniël gemeente.

Waarbij de Betel-gemeente de vrolijke variant en de Pniël-gemeente de zwaardere kant vertegenwoordigt.

Als gereformeerde jongen zei en zeg ik altijd: ik ken geen pniël-ervaring maar ik vertrouw God op zijn woord. En dat zijn beloften ook voor mij zijn.

Die CKG-collega nam het mij wel wat kwalijk. Niks mis mee om eens wat te wroeten in je binnenste. Dat heb ik ter harte genomen.

Sta maar eens stil bij je binnenste. Proef wat er in je hart zich afspeelt.

Maar dan nog blijf ik zeggen: pas op dat je niet vastraakt in het moeras van je emotie en ervaring, want geloof is gelukkig iets anders en gaat dieper!

Nog iets wat heel erg opvalt in dit verhaal.

Toen Jakob wegging bij zijn familie vandaan lezen we in hs.28:11 dat de zon onderging.

Als een bijbelschrijver dat noemt gaat het bijna nooit om alleen maar een feit.

Duisternis staat in de Bijbel ook vaak voor geestelijke duisternis.

En hier zie je de manke Jakob/Israël de rivier uitklimmen aan de overkant, mank. Wat zal de familie gedacht en gezien hebben... Maar de zon ging op!

Het licht gaat schijnen! God laat zijn zon weer opgaan. Er is leven mogelijk!

En het lijkt erop alsof Jakob een diepe worsteling achter de rug heeft en zich echt bekeerd heeft. Rustig en mank, levend met een beperking, zien we hem naar zijn broer Ezau toegaan in Genesis 33. En hij wil dan alles terug/weggeven. Gestolen zegen gedijt niet!

Zwak en mank stopt hij met berekenen en bedriegen. Hij kan het ook niet meer.

En juist zo wordt hij krachtig en sterk, net als Paulus. Als ik zwak ben, ben ik machtig.
Want dan geef ik God tenminste de ruimte.
Kijk eens naar jezelf. Altijd sterk, gezond, vitaal? De wereld aan je voeten?
En toen opeens niet meer. Het duurt vast even voor je het als winst gaat zien, maar dat kan het wel worden voor je.
Zalig hij/zij die mank is, die wat mankeert maar vertrouwt op Gods Zegen!

Blok 4. Nog even wat buiten de tekst om, maar wel heel erg ivm Zegen waar het in dit hoofdstuk zo bijzonder over gaat.
Zoon Juda stak hier ook de Jabbok over, terug naar het beloofde land.
Uit Juda wordt de Here Jezus geboren.
En wat een stap vooruit, in allerlei opzichten.
Want nu komt er wél een hele concrete naam om de hoek: JEZUS!
De HERE redt. Wie Mij heeft gezien, heeft de Vader gezien.
God krijgt een gezicht en een naam via zijn Zoon.
Dan is er nog heel veel wat te groot is voor ons begrip maar de rode draad wordt steeds duidelijker: God wil mensen redden. Hij wil zegenen en bij ons wonen!

Dat vroeg een grote, hoge prijs.
Jezus heeft zijn Pniël-ervaring gehad: waarom hebt U mij verlaten?
En het werd donker op Golgotha. Zo donker als de hel....
Met Pasen werd het weer licht. En stond Jezus op aan de overkant van de doodsrivier.
En zo kon Hij gaan Zegenen en wil Hij zegenen. Nu ook vanuit de hemel!

Spijt. Zo begonnen we.
Verkeerde keuzes gemaakt? En was het ingrijpend?
Stop geen energie meer in wat je toch niet kunt veranderen.
Wordt geen Jakob die Ezau bij de hiel pakt en alles op een verkeerde manier aangrijpt om er onderuit te komen. Of er zelfs beter van te worden.
Maar klamp je vast aan Gods beloften. Belijd je schuld en wordt gezegend.
Dan kun je het leven aan, en zelfs wat er daarna komt.
Dan ben je meer dan overwinnaar want dan strijdt God voor je.
'Niet eenzaam ga ik op de vijand aan. Sterk in uw kracht, gerust in uw bescherming. Ik bouw op U en ga in uwen Naam'
Die Naam, die God, die Jezus, Die sterker is dan alles en iedereen, zelfs sterker dan de dood, die gaat met mij mee. Die draagt en zegent ons, amen.